

Plats

**Landstingets huvudkontor, Falun,
sammanträdesrum Futurum**

Dessa handlingar finns också att tillgå på Internet,
adress www.ltdalarna.se.

Tid

Måndag 2009-05-11, kl 10.00

ÄRENDELISTA

1 Protokollsjustering

2 Information

ANMÄLNINGSÄRENDEN

3 Anmälan av beslut på delegation

4 Övriga anmälningsärenden

5 Revisionsrapporter, återrapporter, beslut från SKL

ÄRENDEN TILL FULLMÄKTIGE i juni

6 Svar på motion från Birgitta Sacrédeus (KD) m. fl. om
att stärka patientens ställning

7 Svar på motion från Jan Wiklund (M) m.fl. angående
riktlinjer mellan privata psykoterapeuter med vårdavtal

8 Svar på motion från Katarina Gustavsson (KD) – Djur
behövs i vården!

9 Äskande om tilläggsbudget för Landstingsservice
2009, avseende textilstock

10 Äskande om tilläggsbudget för Landstingsservice
2009, avseende fordon för tvättransporter

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

- 11 Ambulanssjukvård med hjälp av helikopter
- 12 Redovisning av 2006, 2007 och 2008 års äldrestimulansmedel, samt ansökan 2009
- 13 Utredningsenhet för neuropsykiatriska funktionshinder
- 14 Ändrat öppethållande i Malung och Vansbro
- 15 Valfrihetsvård, beslut om modifierat valfrihetskoncept, med harmonisering till befintligt vårdgarantikoncept
- 16 Handikappolitiskt program - revidering

ÖVRIGT

- 17 Kompetenspolicyn – bilaga
- 18 Policy för rehabiliterings- och anpassningsarbete
- 19 Ny ledamot till Centrumrådet vid Centrum för Klinisk Forskning
- 20 Organisationsutredningen – politisk styrgrupp
- 21 Samverkan kring kosthantering mellan Landstinget och Mora kommun – val av landstingets representanter
- 22 Landstingsstyrelsens delegeringsbestämmelser
- 23 Nytt vårdblock i Falun, finansieringskalkyl
- 24 Höjning av egenavgifter för cyklar
- 25 Revidering av stadgar för Samordningsförbundet i Södra Dalarna
- 26 Några förslag för att stärka patientens ställning (SOU 2008:127) – yttrande

- 27** Säkerhetskontroller vid fullmäktige- och nämndsammanträden (SOU 2009:9), yttrande
- 28** Kraftsamling! Museisamverkan ger resultat (SOU 2009:15) – yttrande
- 29** Grundanalys, Förnyelseprogram och Kulturpolitikens arkitektur av Kulturutredningen (SOU 2009:16) – yttrande
- 30** Revisorernas granskningsrapport – läkares subspecialisering
- Revisorernas granskningsrapport – läkares tidsanvändning

1 Protokollsjustering

Landstingsstyrelsen beslutar
att utse att jämte ordföranden justera sammanträdesprotokollet.
Ordföranden överlämnar efter egen justering protokollet till den ut-
sedde justeraren för omgående justering.

2 Information

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t anteckna informationen till protokollet

_____

Information lämnas om:

- Dalarnas Forskningsråd, Tomas Tydén
- Dala-primärvårdens patientenkät, Mats Granvik
- Nysamrapportering

ANMÄLNINGSÄRENDEN

3 Anmälan av beslut på delegation

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t anteckna de anmälda delegationsbesluten till protokollet.

_____

Anmäles följande:

- A. Av ordförande/vice ordföranden, enligt bemyndigande LS § 165/07, fattade beslut

Bilaga 1

- B. Av landstingsdirektören och bit landstingsdirektören, enligt bemyndigande LS § 165/07, fattade beslut

Bilaga 2

- C. Av upphandlingschefen, verksamhetschefer inom hälso- och sjukvården, förvaltningschefer samt personaldirektör och personalansvariga avgjorda ärenden, enligt bemyndigande LS § 165/07, fattade beslut

Bilaga 3-6

- D. Av trafiksamordnaren, enligt bemyndigande LS § 165/07 fattade beslut

Bilaga 7

4 Övriga anmälningsärenden

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t lägga anmälda protokoll, skrivelser m.m. till handlingarna.

_____

Anmäles följande:

A. Protokoll från sammanträde med:

Kulturnämnden, 2009-03-05

Skolnämnden, 2009-03-16

Patientnämnden, 2009-04-07, verksamhetsberättelse 2008

Miljö- och trafikutskottet, 2009-04-14

Hälso- och sjukvårdsnämnden för Västerbergslagen, 2009-03-05

Hälso- och sjukvårdsnämnden för Södra Dalarna, 2009-03-12

Västerbergslagens Samordningsförbund, 2009-03-20

Finsam Falun, 2009-03-27

Samordningsförbundet Finsam – Borlänge, 2009-02-23

Länshandikapprådet, 2009-02-25

B. Dnr LD08/00004

Cirkulär från Sveriges Kommuner och Landsting:

09:18 – Sotningsindex 2009.

09:20 – Beloppsjusteringar i avtal om försäkringsersättning vid trafikador på kommunala anläggningar

09:24 – Kommunal fastighetsavgift, ny prognos för 2009

09:25 – Budgetförutsättningar för åren 2009-2012

Bilaga 8-17

09:26 – Nya prisindex för vård och omsorg vid upphandling av verksamhet

C. Dnr LD09/00216

Länsrätten i Dalarnas län avslår yrkande om inhibition av landstingsstyrelsens beslut om nedläggning av distriktssköterskemottagningen i Torsång.

D. Dnr LD09/00298

Länsrätten i Dalarnas län avslår yrkande om inhibition av landstingsstyrelsens beslut om nedläggning av distriktssköterskemottagningarna i Stora Skedvi och Gustafs.

E. Dnr LD09/00113

Länsrätten i Dalarnas län avslår överklagande avseende landstingsstyrelsens beslut om stängning av vårdcentralen i Lima.

F. Dnr LD07/00685

Länsrätten i Uppsala förordar att upphandling avseende rekvisitionsläkemedel och läkemedelnära produkter, på det sättet att utvärderingen ska göras om. Länsrätten i Uppsala upphäver det interimistiska beslutet fattat den 4 mars 2009 av Länsrätten i Dalarnas län.

G. Dnr LD09/00274

Lima besparingsskog återkallar sitt överklagande, laglighetsprövning enligt kommunallagen.

H.

Regeringsrättens beslut avseende laglighetsprövning enligt kommunallagen, innebär att länsrättens beslut står fast beträffande beslut om B-jouren i Vansbro. Länsrätten kommer därmed att pröva målet i sak.

I. Dnr LD09/01429

Brev från Landstinget Dalarna till Kammarkollegiet avseende yttrande över regionkommunbildningen i enlighet med ansvarskommitténs förslag.

J. Dnr LD09/01135

Skrivelse till Ingalill Person från Ulf Lennerthson avseende en utomordentlig sjukvård i Sverige.

K.

Anmälningar till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd samt Socialstyrelsen beslut med anledning av behandling av patienter.

Bilaga 18-19

5 Revisionsrapporter, återrapporter samt beslut SKL

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t anta överenskommelse enligt punkt A och B

-
- A. Dnr LD09/00885
Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting om en statens ersättning till landstingen för kostnaderna för läkemedelsförmånerna 2009-2001.
Styrelsens beslut nr 1

Bilaga 20-24

- B. Dnr LD09/00885
Sveriges Kommuner och Landstings styrelsen beslutade den 20 mars 2009 om Solidarisk finansierade läkemedel för åren 2009-2010.
Styrelsens beslut nr. 2

Bilaga 25-29

ÄRENDEN TILL FULLMÄKTIGE i juni

6 Svar på motion från Birgitta Sacrédeus (KD) m.fl. om att stärka patientens ställning

Dnr LD08/01455
Handläggare Staffan Mild

Förslag till beslut:

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta
a t t motionen, med vad som nedan framförts, anses besvarad

I motionen, 2008-05-22, föreslås att Landstinget Dalarna utarbetar en metod så att kunskap förs vidare i organisationen utifrån patientnämndens erfarenheter/kunskap.

Bilaga 30

LANDSTINGSSTYRELSENS YTTRANDE

Patientnämnden vars verksamhet regleras enligt Lagen om patientnämndsverksamhet m.m. SFS 1998:1656 skall utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter och bidra till kvalitetsutvecklingen i hälso- och sjukvården genom att:

1. Hjälpa patienter att få den information de behöver för att kunna ta till vara sina intressen i hälso- och sjukvården
2. Främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal
3. Hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet, samt
4. Rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdgivare och vårdenheter.

Det är framförallt den sista punkten som motionen tar fasta på. Den metod som hittills använts för att sprida information om Patientnämndens ärenden är att statistik över ärenden kvartalsvis skickas ut till chefer t.ex. förvaltningschefer, närsjukvårdschefer, verksamhetschefer.

Konkreta ärenden där svar önskas in skickas till verksamhetscheferna. Hur kunskapen om de ärenden som kommer till kliniken/vårdcentralen/arbetsplatsen sedan används i verksamheten varierar. Många gånger stannar ärendena på ledningsnivå och förs inte ut och diskuteras bland arbetstagarna vilket gör att personalen inte heller vet om vilka synpunkter och klagomål som förts fram från patienter/anhöriga rörande den egna arbetsplatsen.

Landstingsstyrelsen instämmer i motionens intentioner att övergripande riktlinjer behöver tas fram som sedan kan ligga till grund för lokala riktlinjer. Som exempel på en förbättring av metoden kan Patientnämndens ärenden regelbundet avhandlas i arbetsplatsens ledningsgrupp eller liknande och att man där avgör vilka frågor av vikt som ska föras ut till övriga arbetstagare t.ex. på arbetsplatsträffar. På så sätt kan förändringar lättare komma till stånd och kunskapen om olika problem i verksamheten öka till gagn för en större patientsäkerhet. Detta arbetssätt stöds även av chefläkargruppen i landstinget.

Landstinget Dalarna har även i sitt remissvar på Patientsäkerhetsutredningen svarat att "Patienter/anhörigas synpunkter och upplevelser av vården måste på ett bättre sätt tas tillvara systematiskt och på ett övergripande sätt både på landstingsnivå och nationell nivå". Detta styrker motionärernas krav.

7 Svar på motion från Jan Wiklund (M) m.fl. angående riktlinjer mellan privata psykoterapeuter med vårdavtal

Dnr LD08/01459
Handläggare:

Förslag till beslut:

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta
a t t motionen, med vad som nedan framförts, anses besvarad

_____

I motionen, 2008-06-02, föreslås att en utredning görs avseende riktlinjer mellan privata psykoterapeuter med vårdavtal.

Bilaga 31-32

LANDSTINGSSTYRELSENS YTTRANDE

En ny upphandling av Psykoterapeutiska behandlingsinsatser för barn, ungdomar och vuxna har genomförts med avtalsperiod 2009-03-15—2011-02-14, med möjlighet till förlängning upp till 12 + 12 månader.

Avtal har tecknats med 13 leverantörer. Leverantörerna är rangordnade och avrop från avtalen skall ske beroende på den medicinska professionens bedömning av den enskilde patientens behov.

Av förfrågningsunderlaget framgår att aktuella uppdrag i form av psykoterapi avropas, genom remiss, av sektorsklinikerna inom Vuxenpsykiatri, av öppenvårdsmottagningarna inom BUP och av primärvården inom Landstinget Dalarna. För primärvården gäller att avrop i första hand (i princip enbart) för insatser i samband med uppfyllande av rehabiliteringsgarantin.

Dessutom är det reglerat i avtalen att antagna leverantörer skall ha nära kontakt med remitterande verksamhetschef inom vuxenpsykiatri, remitterande chef för BUP:s öppenvårdsmottagning eller remitterande chef inom primärvården.

Individuell behandlingsplan skall finnas för varje patient och skall utarbetas i samråd med patienten och remitterande chef. Kopia av behandlingsplanen skall delges patient och remitterande chef.

Vid avvikelser från normalt behandlingsförlopp skall remitterande verksamhetschef inom vuxenpsykiatri, remitterande chef för BUP:s öppenvårdsmottagning och remitterande chef inom primärvården kontaktas.

Av avtalet framgår också vilket kostnadsställe som skall faktureras, det vill säga kostnaderna belastar respektive verksamhets budget – primärvården har inte några avsatta budgetmedel för detta, såvida inte insatserna kan avropas i samband med att rehabiliteringsgarantin uppfylls.

När det gäller rutiner för kontakter och avstämning mellan parterna är detta reglerat i avtalen.

8 Svar på motion från Katarina Gustavsson (KD) – Djur behövs i vården!

Dnr LD08/01504

Handläggare: Gunilla Esbjörn

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta
a t t avslå motionen.

Motionären föreslår i motion 2008-06-05 att landstingsfullmäktige ger landstingsstyrelsen i uppdrag att förbereda ett förslag på hur djur kan användas i rehabiliteringssyfte i Landstinget Dalarna.

Bilaga 33

LANDSTINGSSTYRELSENS YTTRANDE

Föreningen Hälsans Natur har i februari 2008 startat ett treårigt projekt "Hund i vården". Målet är att lägga grunden för ett professionellt arbete med vårdhund. Tanken är att vårdhundsteam ska börja användas i äldreboenden för människor med demens och i rehabilitering av personer som haft stroke eller har förvärvade hjärnskador. Man konstaterar att denna behandlingsmetod ännu saknas i Sverige.

Projektet stöds av Allmänna Arvsfonden. En första rapport finns för år 1. I projektet deltar nio enheter – fem av dem är äldreboenden, två är enheter för vuxna med förvärvad hjärnskada och en enhet för barn med förvärvad hjärnskada.

I Landstinget Dalarna finns flera behjärtansvärda utvecklingsområden som inte kan vidareutvecklas för närvarande med hänsyn till den ekonomiska situationen. För de projekt som prioriteras bör det finnas uttalad evidens eller beprövad erfarenhet i Sverige.

Eftersom behandlingsmetoden inte tillämpas i Sverige i ordinarie verksamhet och ett projekt pågår under ytterligare två år innan någon slutrapport finns tillgänglig från Allmänna Arvsfonden bör man i nuläget inte överväga införande av denna behandlingsmetod.

9 Äskande om tilläggsbudget för Landstingservice 2009, avseende textilstock

Dnr LD08/03116

Handläggare: Dan Nygren

Förslag till beslut:

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta
a t t godkänna utökad investeringsram 2009 om totalt 2.410 tkr .

_____

Föreligger förslag till utökad investeringsram 2009 om totalt 2.410 tkr.
Förslaget är framtaget i samråd med Länssjukvårdschefen.

Sedan årsskiftet 08/09 genomförs en hygienkampanj inom hälso- och sjukvården som syftar till att minska antalet vårdrelaterade infektioner. En del av detta omfattar att följa Socialstyrelsen rekommendationer om att byta personalkläder minst en gång/dag. Detta kan jämföras med tidigare ca 2-3 ggr per vecka. Denna del av kampanjen har varit framgångsrik men har samtidigt inneburit ett behov av att utöka textilstocken med 48.620 plagg till en genomsnittlig kostnad om 49:50 kr.

Kapitalkostnaderna finansieras inom ramen för överenskommen prissättning gentemot interna kunder.

Förhandling enligt MBL § 11 har ägt rum 2009-04-29.

10 Äskande om tilläggsbudget för Landstingsservice 2009, avseende fordon för tvättransporter

Dnr LD08/03116
Handläggare: Dan Nygren

Förslag till beslut:

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta
a t t godkänna utökad investeringsram med 2,0 mkr i enlighet med
alternativ 1; dvs. egen regi, köp av fordon

Del av Landstingsservice äskande om tilläggsbudget, 2 mkr avseende fordon för tvättransporter, återremitterades för att förtydligas på följande punkter: Kostnader för köp eller leasing av fordon samt drift i egen eller privat regi.

I dagsläget bedrivs verksamheten som startades 2009-03-01 i egen regi. Fordon leasas med korttidsavtal, och delar av transportererna är integrerade med LD-turen samt befintliga gastransporter m m. Rent driftmässigt ser vi en fördel med att kunna ha både tvättproduktionen och logistikkedjan i samma organisation då det ger en ökad flexibilitet, leveranssäkerhet och bättre integration med befintlig transportverksamhet

Alternativ 1)

Egen regi, köp av fordon

Ny lastbil med tillhörande släp kostar ca 2,0 mkr. Med en beräknad livslängd på 10 år och en kalkylränta på 5,0 % blir kapitalkostnaden för år ett 300 tkr, varefter kostnaden sjunker något årligen.

Kostnaden för personal, drivmedel, försäkringar mm är beräknade till ca 1,1 mkr per år, vilket medför att totalkostnaden blir ca 1,4 mkr per år.

Alternativ 2)

Egen regi, leasing av fordon

Med nuvarande korta leasingavtal kostar fordonen 652 tkr på årsbasis. Priset kan troligen sänkas med ca 75-100 tkr om avtalsperioden utökas till exempelvis ett treårigt avtal.

Kostnaden för personal, drivmedel, försäkringar mm är beräknade till ca 1,1 kr per år, vilket medför att totalkostnaden blir ca 1,7 mkr per år.

Alternativ 3)

Privat entreprenör

Att göra en skenupphandling för att testa av marknaden är inte förenligt med LOU, varför en exakt kostnad inte är möjlig att fastställa på förhand. Kostnaden är självfallet beroende av om dessa transporter kan samordnas med andra uppdrag samt i vilket omfattning fordonen är låsta p g a packnings- och lossningsrutiner.

Vår erfarenhet från löpande transportuppdrag med liknande fordon och lastvolym är att kostnaden ligger kring ca 750-850 kr per timme, vilket skulle innebära en total kostnad om ca 1,8 mkr årligen för det aktuella uppdraget. Troligen blir kostnaden något högre när man vägt in tidsförluster p g a packnings- och lossningsrutiner.

Sammanfattning:

Rent kostnadsmässigt är köp av fordon den billigaste långsiktiga lösningen när det gäller den aktuella deltransporten. En sammanhållen transportlösning, med integration av befintliga transporter ser vi som det bästa alternativet avseende totalkostnad och leveranssäkerhet, då verksamheten är nystartad och det i dagsläget inte är helt säkert hur rutiner, volymer och hygienkrav kommer se ut på lång sikt.

Självfallet skall transportkostnaderna minimeras så långt som möjligt men vad är än viktigare är att inte äventyra patienternas och vårdpersonalens hygien på grund av otillräcklig leveranssäkerhet. Leveranssäkerheten kan även äventyras om tillräcklig smutstvätt ej återförs till Fredriksbergstvädden, vilket också innebär kostsamma driftstopp.

Förhandling enligt MBL § 11 äger rum 2009-04-29.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

11 Ambulanssjukvård med hjälp av helikopter

Dnr
Handläggare Gösta Andersson

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t under förutsättning av motsvarande beslut i landstingsstyrelsen i
Värmland uppdra åt landstingsdirektören att säkerställa en medverkan
i ett fortsatt utredningsarbete sett ur ett dalaperspektiv.

Landstingsstyrelsen beslöt, 2008 08 25, §132, att ge
landstingsstyrelsen i uppdrag att tillsammans med Landstinget i
Värmland på lämpligt sätt genomföra överläggningar med Norge för att
åstadkomma ett avtal om ambulanshelikopter i krislägen.

Trots kontakter på bl a departementsnivå har sådant avtal inte kunnat
slutas. De norska myndigheterna hänvisar till en pågående
strukturförändring av sjukhusvården i Oslo men menar att man på sikt
är beredd att återuppta samtal med berörda svenska landsting.

I den situationen har landstingsstyrelsen i Värmland 2008-12-09 gett
sin landstingsdirektör i uppdrag att utreda behovet av att säkerställa
sådan vård som med fördel kan erbjudas med hjälp av
helikopterambulans.

I bifogade PM har olika alternativa lösningar presenterats. I det fall
rapporten vinner gehör hos landstingsstyrelsen i Värmland är det ett
önskemål att det fortsatta utredningsarbetet sker i nära samverkan
med grannlandstingen i Örebro och i Dalarna.

Bilaga 34-49

Landstinget Dalarna har underhand deltagit i en förberedande träff
med tjänstemän från Värmland. Chefen för ambulanssjukvården,
medicinskt ansvarig ambulansöverläkare och vår
beredskapshandläggare tillstyrker för sin del ett fortsatt deltagande i
Värmlandsinitiativet.

Det fortsatta arbetet förutsätter en djupare analys av situationen i Dalarna och vårt behov av ambulansservice sett framförallt ur ett långsiktigt perspektiv med tanke på de demografiska förändringarna kombinerat med förväntad ökad turism i norra länsdelarna. Idag erhåller landstinget stöd ifrån Akademiska sjukhuset, ambulanshelikopterverksamheten i Östersund och i akuta situationer från Luftambulanstjenesten i Norge.

En preliminär bedömning är att Landstinget Dalarna har fördelar av en eventuell utbyggd helikoptersjukvård i Värmland varför ett fortsatt deltagande i ett eventuellt utredningsarbete bedöms viktigt.

12 Redovisning av 2006, 2007 och 2008 års äldrestimulansmedel, samt ansökan 2009

Dnr
Handläggare: Susanne Arvidsson

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t godkänna slutredovisning av stimulansmedel för äldre år 2006,
a t t godkänna redovisning av stimulansmedel för äldre år 2007-2008,
samt
a t t godkänna ansökan om stimulansmedel för äldre år 2009.

Föreligger Landstinget Dalarnas slutredovisning till Socialstyrelsen avseende stimulansmedel för äldre år 2006, samt delredovisning av 2007-2008.

Bilaga 50-105

Information enligt MBL § 19 har ägt rum 2009-04-29.

Föreligger även Landstinget Dalarna ansökan om stimulansmedel för äldre år 2009.

Bilaga 106-125

13 Utredningsenhet för neuropsykiatriska funktionshinder

Dnr
Handläggare Sven Nilsson

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t i princip tillstyrka förslaget, samt
a t t finansieringen tas med i 2010 års budgetarbete.

Inom Landstinget Dalarna, liksom vanligtvis även nationellt, har verksamheterna inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP) respektive och barn- och ungdomshabilitering (BUH) ett samarbete och delat ansvar för handläggning av neuropsykiatriska funktionshinder hos barn och ungdomar. Denna samverkan har genom åren huvudsakligen varit välfungerande, parat med ett utvecklingsbehov avseende arbetsfördelning och vådrutiner, såväl inom som mellan berörda specialiteter, samt i relation till övriga intressenter.

Analysuppdrag

Under 2007-2008 genomfördes, på initiativ från länsjukvårdschefen, ett analysuppdrag avseende handläggning av neuropsykiatriska funktionshinder, i gränsoområdet mellan BUP och BUH. Uppdraget genomfördes under ledningsansvar av konsult och psykiater Kristina Lange Carlsson, samt i nära samarbete med närmast berörda verksamhetsföreträdare och intressenter.

Analysuppdraget redovisades i en slutrapport augusti 2008, med ett gediget och omfattande innehåll, som sammanfattas nedan:

- Uppdragets övergripande innehåll och intention var att ge en beskrivning av befintliga förutsättningar, analysera möjligheter och svårigheter, belysa önskvärd fortsatt inriktning, samt bidra till utveckling av välfungerande vårdprogram och handläggningsrutiner.
- De målgrupper som avses är främst uppmärksamhetsstörningar (bl.a. ADHD) och autismspektrumtillstånd (inklusive Aspergers syndrom). Dessa funktionsnedsättningar leder ofta till problem i vardagliga aktiviteter, inlärning och sociala relationer, samt i andra hand påverkan på den psykiska och sociala utvecklingen. Tillstånden har en förekomst i nivån 5-10 %, med varierande svårighetsgrad, från lindrig till uttalad problematik.

- Verksamheter som barnhälsovård och förskola-skola har ett ansvar att tidigt uppmärksamma, utreda och ge stödinsatser till berörda barn och familjer, samt remittera till landstingets specialistverksamheter vid omfattande och/eller svårbedömda funktionshinder.
- Inom specialistsjukvården, efter utredning, bedöms lämplig inriktning för arbetsfördelning vara att uppmärksamhetsstörningar huvudsakligen handläggs inom BUP respektive autismspektrumtillstånd huvudsakligen inom BUH, i nära samarbete och i vissa fall med vårdinsatser från båda verksamheterna.

Analysdokumentet avslutas med ett konkretiserat organisationsförslag, med centrala delar:

- Länsövergripande utredningsenhet, med ansvar för utredning av barn-ungdomar med misstänkt neuropsykiatriskt funktionshinder, överföring till barn- och ungdomspsykiatri eller barnhabilitering för behandlingsinsatser, samt initialt deltagande i vårdplanering.
- Enheten föreslås ha en självständig ställning i förhållande till barn- och ungdomspsykiatri och barnhabilitering, samt med verksamhetschef som är direkt underställd länssjukvårdschefen.
- Inrättande som projekt under tre år, därefter utvärdering, samt ställningstagande till fortsatt verksamhetsinnehåll och organisation.
- Bemanning med personalresurser i ett brett yrkesspektrum, bl.a. psykolog, kurator, läkare, specialpedagog, arbetsterapeut och sjukgymnast, sammantaget i nivån 7-8 tjänster.
- Finansieringsbehov i nivån 4-5 Mkr.

Beslutsförslag, länssjukvården

Länssjukvårdschefens sammanfattande beslutsförslag, i samråd med berörda verksamhetschefer och ansvarig för analysuppdraget:

- Inrättande av separat länsövergripande utredningsenhet under en projekttid av tre år, samt därefter förnyat ställningstagande till verksamhet och organisation.
- Äskande av riktad särskild finansiering av 4 Mkr, som tillskott till länssjukvårdens finansieringsram från år 2010.

14 Ändrat öppethållande i Malung och Vansbro

Dnr LD09/00301

Handläggare: Claes-Göran Björck

Landstingsstyrelsen beslutade 2009-03-30, § 45, att återremittera ärendet avseende ändrat öppethållande i Malung Vansbro, med motiveringen att erhålla kostnadskontroll, att det i en ekonomisk kalkyl tillställd landstingsstyrelsen framgår att befintlig verksamhet ryms inom tilldelad ram och att ärendet redovisas i enlighet med av landstingsstyrelsen tidigare fattat beslut vad gäller utökat öppethållande.

15 Valfrihetsvård, modifierat valfrihetskoncept, med harmonisering till befintligt vårdgarantikoncept

Dnr
Handläggare: Sven Nilsson

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t tillstyrka föreliggande förslag till modifierat valfrihetskoncept, med harmonisering till befintligt vårdgarantikoncept och dess tidsgränser, samt med verkställighet 2009-07-01.

En nationell vårdgaranti, med fokus på kontakt och nybesök i primärvård respektive nybesök i specialistsjukvård, har funnits sedan 1997. En utvidgad nationell vårdgaranti infördes november 2005.

Sedan 2006 har genomförts respektive pågår omfattande och mångfasetterade vårdgarantiåtgärder. Väntesituationen har påtagligt förbättrats, vissa problemområden kvarstår ännu, men en successiv normalisering förväntas under 2009.

En nationell rekommendation om valmöjligheter inom sjukvården utarbetades av landstingsförbundet hösten 2000.

Föreligger förslag till modifierat valfrihetskoncept, med harmonisering till befintligt vårdgarantikoncept och dess tidsgränser, samt med verkställighet 2009-07-01

Bilaga 126-128

16 Handikappolitiskt program – revidering

Dnr LD08/00999

Handläggare: Kerstin Nilsson

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t reviderat handikappolitiskt program antas av landstingsstyrelsen
hösten 2009

Vid Hälso- och sjukvårdsutskottets sammanträde 2008-02-21, informerades om landstingets handikappolitiska program som antogs av fullmäktige 1997-11-26—28. Programmet består av lokala program som antagits av landstingets styrelser och nämnder.

Hälso- och sjukvårdsutskottets ledamöter ser behovet av en revidering av det handikappolitiska programmet från 1997 och rekommenderar landstingsstyrelsen att ta beslut om en revidering av det handikappolitiska programmet, att utse samverkansutskottet att utgöra styrgrupp, samt att förslag till revidering av det handikappolitiska programmet återkommer till landstingsstyrelsen 2008-12-15 för beslut.

Landstingsstyrelsen beslutar 2008-03-31, § 58, att revidera det handikappolitiska programmet och att förslag tillställs landstingsstyrelsen 2008-12-15 samt att samverkansutskottet utgör styrgrupp.

ÖVRIGT

17 Kompetenspolicy – bilaga

Dnr: LD09/00702

Handläggare: Rachel Nygren

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t anta bilaga till kompetenspolicy för Landstinget Dalarna

—————
Landstingsstyrelsen beslutade 2009-03-30, § 65, att anta
kompetenspolicy för Landstinget Dalarna.

Föreligger nu bilaga till kompetenspolicy.

Bilaga 129-132

Förhandling enligt MBL § 11 har ägt rum 2009-04-29.

18 Policy för rehabiliterings – och anpassningsarbete

Dnr LD09/00932
Handläggare Leif Walther

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t anta policy för rehabiliterings- och anpassningsarbete för
Landstinget Dalarna

Den föregående policyn fastställdes av landstingsstyrelsen
2006-12-04, § 191. Den nya reviderade policyn har tagits fram med
anledning av förändringar i lagstiftningen och personalutskottet
beslutade 2009-03-27 att föreslå landstingsstyrelsen fastställa policyn.

Föreligger förslag till policy för rehabiliterings- och anpassningsarbete
för Landstinget Dalarna.

Bilaga 133-142

Förhandling enligt MBL § 11 har ägt rum 2009-04-29.

19 Ny ledamot till Centrumrådet vid Centrum för Klinisk Forskning

Dnr LD09/00798

Handläggare: Marianne Omne Pontén

Landstingsstyrelsen beslutar

a t t för mandatperioden 2009-01-01 –2011-12-31, utse Helena Laurell som ordinarie ledamot i Centrumrådet

---

Ledamöterna i Centrumrådet vid Centrum för Klinisk Forskning väljs på en mandattid av 2 x 3 år.

Val av ordinarie ledamot görs med anledning av att tidigare vald ledamot Mats Hedberg anmält önskan om att avsluta sitt mandat i förtid.

Helena Laurell föreslås som ny ledamot och mandattiden föreslås löpa 2009-01-01 – 2011-12-31.

Bilaga 143-144

20 Organisationsutredningen – politisk styrgrupp

Dnr
Handläggare: Ulf Hållmarker

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t ge finansutskottet i uppdrag att utgöra politisk styrgrupp för
organisationsutredningen våren 2009 samt del av 2010
a t t finansiering sker från kostnadsställe 96031; oförutsedda
kostnader

Vid föregående landstingsstyrelsesammanträde beslutades om att genomföra en organisationsutredning vad gäller förvaltningsorganisation, huvudkontorets roll samt den politiska organisationen i samband med hälsoval och preliminär organisation efter valet 2010.

Vid sammanträdet 2009-03-30 beslutade landstingsstyrelsen att en politisk gruppering skulle vara styrgrupp i utredningen, d v s ange inriktning, mål och ge konkreta bidrag under utredningens lopp.

Den politiska grupp som bedöms mest lämplig och har störst insyn i frågorna för att ge bästa möjliga påverkan på utredningen är landstingsstyrelsens finansutskott.

Utredningen finansieras med medel ur "Oförutsedda kostnader".

Information enligt MBL § 19 har ägt rum 2009-04-29.

21 Samverkan kring kosthantering mellan Landstinget och Mora kommun – val av landstingets representanter

Dnr
Handläggare: Ulf Hållmarker

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t som representanter för Landstinget Dalarna för nämndens första mandatperiod, utse

_____

Landstinget Dalarna och Mora kommun har bildat en gemensam projektgrupp för att genomföra respektive styrelses beslut att samverka kring gemensam kosthantering för Mora lasarets och kommunens behov.

Vid landstingsfullmäktiges sammanträde 2009-04-20, fick landstingsstyrelsen i uppdrag att för den med Mora kommun gemensamma nämnden för kostsamverkan utse två ledamöter och två ersättare. Detta för den första mandatperioden, dvs från 1 juni 2009 och fram till dess att nya ledamöter tillträder in.

22 Landstingsstyrelsens delegeringsbestämmelser

Dnr
Handläggare: Lena Jönsson

Landstingsstyrelsen beslutar
att anta de föreslagna delegeringsbestämmelserna såvitt avser
delegering från Landstingsstyrelsen

Kammarrätten i Sundsvall har genom dom 2008-04-09 i målet 207/07 fastställt att punkten 2.2.1 i Landstingsstyrelsens dåvarande delegationsordning, fastställda 2006-07-01 strider mot Kommunallagens 6 kap 34§. Frågan i målet gällde om "Beslut om förändringar av verksamhetens omfattning och inriktning" i Landstingsstyrelsens delegationsordning under punkten 2.1.1. rättsligt skulle definieras som delegeringsbeslut eller som ren verkställighet. Skillnaden mellan beslutsformerna är bland annat att delegeringsbeslut kan överklagas och prövas i enlighet med kommunallagen. Besluten skall också anslås och anmälas till den nämnd eller förvaltningschef som delegerat beslutanderätten. Det förhållandet att beslut betraktas som ren verkställighet och inte anmäls innebär bland annat att beslutet inte preskriberas. En felbedömning av beslutets art kan således få konsekvenser.

Kammarrätten konstaterar i domskälen att landstingsstyrelsen genom delegeringsbestämmelserna överfört beslutanderätt till tjänstemannanivå på sätt som strider mot det anförda lagrummet.

Mot bakgrund av kammarrättens dom har en genomgång skett av andra landstings delegationsbestämmelser. Det därefter framtagna förslaget till förändrade delegeringsbestämmelser har i omgångar remitterats till samtliga förvaltningar. Förslaget innebär dels en större detaljreglering av såväl delegeringsbestämmelser som verkställighetsbeslut, dels att bestämmelserna likformas för olika förvaltningar och enheter.

Bilaga 145-173

Detaljregleringen syftar dels en förbättrad styrning och kontroll, dels förbättrade möjligheter för verksamheten att bedöma vilka mandat som finns på olika nivåer, dels att bättre kunna bedöma skillnaden mellan delegeringsbeslut och verkställighetsbeslut. Utformningen skiljer sig väsentligen mot de tidigare bestämmelserna och utgår från varje funktion. Dokumentet kan kompletteras med en skiljehund som innebär att en jämförelse kan ske mellan gamla och nya bestämmelser.

Bilaga 174-177

Tanken är att Landstingsstyrelsen tar ställning till delegeringsbestämmelserna endast såvitt avser nämndens egna delegeringar. Dokumentet omfattar även verkställighetsbeslut och vidaredelegering av mandat från Landstingsdirektör och förvaltningschefer. I dessa delar är dokumentet inte föremål för beslut. Tanken är dels att delegeringsbestämmelserna skall vara ett levande dokument och revideras av verksamheten såvitt avser de delar som inte beslutas av landstingsstyrelsen. Vidare är avsikten att komplettera bestämmelserna med tydligare beslutsmandat för nivåer under förvaltningschefer.

23 Nytt vårdblock i Falun, finansieringskalkyl

Dnr

Handläggare: Ulf Hållmarker

Finansieringskalkyl avseende nytt vårdblock i Falun.

24 Höjning av egenavgifter för cyklar

Dnr
Handläggare: Elisabeth Frisk

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t anta höjning av egenavgift för cyklar

I samband med att par och tandemcyklar samt handdrivna cyklar för vuxna infördes som hjälpmedel omarbetades egenavgiften för cyklar. Egenavgiften för cyklar som förskrivs som personligt hjälpmedel ska avspegla marknadens pris för en standardcykel. Det beslutades att egenavgiften skulle utformas som procent av basbeloppet. Nuvarande procentsats upplevs för låg då en bra standardcykel på öppna marknaden idag kostar ca 7000 kr.

Efter olika förslag från produktgrupp förflyttning har Kundteam hjälpmedel beslutat att föreslå en höjning av egenavgift för cyklar enligt nedan.

	Nuvarande % av basbelopp	Egenavgift	Förslag på ny % av basbelopp	Förslag ny egenavgift
3-hjulig cykel för vuxna	10 %	4 280 kr	15 %	6420 kr
3- hjulig och handdriven cykel för barn	1.5%	615 kr (engångs avgift)	3 %	1284 kr
Handdriven cykel för vuxna samt par- o tandemcykel	1.5%	615 kr/år	3%	1284 kr

Förhandling enligt MBL § 11 har ägt rum 2009-04-29.

25 Revidering av stadgar för Samordningsförbundet i Södra Dalarna

Dnr LD09/00955
Handläggare Ulf Hållmarker

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t anta revidering av § 9 i förbundsordning för
Samordningsförbundet Södra Dalarna

Samordningsförbundet i Södra Dalarna tillskrev i augusti 2008
samtliga huvudmän med en förfrågan om revidering av
förbundsordningen § 9 och § 10.

Landstinget Dalarna beslutade 2008-10-06, § 149, att bifalla
Samordningsförbundets förslag till reviderade stadgar § 9 och § 10.

Försäkringskassan motsätter sig ändringar i § 10, och eftersom
samtliga huvudmän måste samtycka till ändringarna föreslår styrelsen
för Södra Dalarnas Samordningsförbund en ny version av
förbundsordning, där endast § 9 är ändrad; innebärandes att var och
en av de samverkande kommunerna och landstinget kan träffa
överenskommelse om att utse en eller flera revisorer. För samtliga
revisorer skall finnas personliga ersättare.

Bilaga 178-181

Information enligt MBL § 19 har ägt rum 2009-04-29.

26 Några förslag för att stärka patientens ställning (SOU 2008:127) – yttrande

Dnr LD09/00217

Handläggare: Gunilla Esbjörn

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t godkänna och till Socialdepartementet överlämna upprättat
förslag till yttrande.

_____

Landstinget har i remiss 2009-01-16 getts tillfälle att lämna yttrande
över utredningen Några förslag för att stärka patientens ställning
(SOU 2008:127).

Bilaga 182-195

Svar skall vara departementet tillhanda senast 2009-05-12.

Bilaga (delas ut vid sammanträdet)

Information enligt MBL § 19 har ägt rum 2009-04-29.

27 Säkerhetskontroller vid fullmäktige- och nämndsammanträden (SOU 2009:9), yttrande

Dnr LD09/00574
Handläggare: Leif Berglund

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t godkänna och till Finansdepartementet överlämna upprättat
förslag till yttrande.

Landstinget har i remiss 2009-02-18 getts tillfälle att lämna yttrande
över utredningen Säkerhetskontroller vid fullmäktige- och
nämndsammanträden (SOU 2009:9).

Bilaga 196-200

Svar skall vara departementet tillhanda senast 2009-05-19.

Bilaga 201

Utrednings uppdrag har varit att kartlägga behovet av efterfrågan på
säkerhetshöjande åtgärder vid offentliga sammanträden i kommuner
och landsting samt överväga lämpliga åtgärder. I första hand har
utredningen haft i uppgift att överväga förslag till lagstiftning som
möjliggör säkerhetskontroll i form av kroppsvisitation.

Förslaget som ges innebär att säkerhetskontroll ska få anordnas om
det vid ett offentligt sammanträde finns anledning att befara att brott
kommer att förövas som innebär en allvarlig fara för någons liv, hälsa
eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom.

Beslut om säkerhetskontroll ska avse visst sammanträde och fattas av
fullmäktiges ordförande, ersättare eller annan som är eller ska vara
ordförande vid sammanträdet. Beslutet ska föregås av samråd med
polismyndighet. Beslutet ska inte kunna överklagas.

En säkerhetskontroll ska ledas av polis men kunna utföras av
ordningsvakt. Polisen tar ställning till huruvida dess ledningsfunktion
ska utövas genom att polis närvarar vid kontrollen eller om den kan
utövas på annat sätt.

Säkerhetskontroll ska omfatta besökare till sammanträdet och
genomföras som en allmän inpasseringskontroll.

28 Kraftsamling! Museisamverkan ger resultat (SOU 2009:15) – yttrande

Dnr LD09/00603
Handläggare: Åsa Nyman

Landstingsstyrelsen beslutar
att godkänna och till Kulturdepartementet överlämna upprättat
förslag till yttrande.

Landstinget har i remiss 2009-02-19 getts tillfälle att lämna yttrande
över utredningen Kraftsamling! Museisamverkan ger
resultat (SOU 2009:15).

Bilaga 202-217

Svar skall vara departementet tillhanda senast 2009-05-19.

Bilaga 218-220

Enligt direktivet har syftet främst varit att se över möjligheter till en
ökad samverkan inom det statliga och statsunderstödda
museiväsendet för att undersöka om det går att frigöra resurser till
museernas kärnverksamhet. Landstinget vill framföra att det inte är
acceptabelt att ta medel från läns museerna för att finansiera en ny
central myndighet inom museisektorn. Förslaget innebär att
finansieringen av museikoordinatorn sker genom en del omflyttningar
men främst genom att ca 10 miljoner tas från det statliga anslaget till
läns museerna. Det är olyckligt om förslaget genomförs. Det är att
omfördela medel från museiverksamhet ute i hela landet till en statlig
myndighet, som föreslås få en verksamhet som främst ska gynna den
statliga museisektorn.

Information enligt MBL § 19 har ägt rum 2009-04-29.

29 Grundanalys, Förnyelseprogram och Kulturpolitikens arkitektur av Kulturutredningen (SOU 2009:16) – yttrande

Dnr LD09/00603

Handläggare: Åsa Nyman

Landstingsstyrelsen beslutar

a t t godkänna och till Kulturdepartementet överlämna upprättat förslag till yttrande.

_____

Landstinget har i remiss 2009-02-19 getts tillfälle att lämna yttrande över utredningen Grundanalys, Förnyelseprogram och Kulturpolitikens arkitektur av Kulturutredningen (SOU 2009:16).

Bilaga 221-241

Svar skall vara departementet tillhanda senast 2009-05-19.

Bilaga (översänds senare)

Information enligt MBL § 19 har ägt rum 2009-04-29.

30 Revisorernas granskningsrapport – läkares subspecialisering

Dnr LD09/00464

Handläggare: Gösta Andersson

Landstingsstyrelsen beslutar
a t t anteckna revisorernas rapport till protokollet samt
a t t beakta innehållet i rapporten i den fortsatta strategiska
läkarförsörjningsplaneringen

Revisorskollegiet har 2009 02 09 överlämnat en rapport till landstingsstyrelsen som behandlar nuvarande och framtida utveckling av läkares subspecialisering.

Bilaga 242-271

I rapporten diskuteras på ett förtjänstfullt sätt de dilemman som hälso- och sjukvården befinner sig i hela branschen. Hur ska landstingen möta det faktum att kunskapsområdena blir allt djupare samtidigt som behovet av en generell kunskap ökar i takt med att vår befolkning blir allt äldre och ökar sin relativa andel i framförallt glesbygdslänen? Vilka strategier för framtiden bör följas?

LANDSTINGSSTYRELSENS YTTRANDE

Landstinget Dalarnas situation kännetecknas av stora geografiska områden som ofta är glesbefolkad och av några större befolkningskoncentrationer. Befolkningen har självklara krav på hög servicenivå och ett kvalitativt omhändertagande oavsett bostadsort.

Rapporten pekar på behovet av att se läkarspecialiseringen och den totala framtida bristen på läkare oavsett specialitet ses ur ett systemperspektiv. Landstingsstyrelsen delar den uppfattningen. Bl a mot bakgrunden av vad revisorerna skriver pågår sedan många år ett samarbete inom Uppsala/Örebroregionen på alla nivåer inom hälso- och sjukvården. En särskild arbetsgrupp bevakar just läkarförsörjningsfrågorna men ett generellt regionalt utbildningsråd finns också. Sedan några år finns också 23 regionala specialitetsråd som också de har på sin agenda att identifiera möjliga samverkansmöjligheter inom såväl läkarförsörjning som intimare samordning av vissa profilområden i kärnverksamheterna.

Landstinget samverkar också regionalt dels i en kunskapsstyrningsgrupp som följer flödet generellt av ny information dels i en utvecklingsgrupp som bearbetar nya nationella riktlinjer som Socialstyrelsen ger ut. Därigenom kan vi följa den medicinska utvecklingen på systemnivå och få underlag för strategiska förändringar av Hälso- och sjukvårdens systemutveckling på hemmaplan.

Informationen som erhålls följs upp inom landstinget via landstingsstyrelsens samverkansutskott som formulerar förslag till uppdragsbeskrivningar som sedan fastställs av landstingsstyrelsen. Dessa uppdrag kan tjäna som goda underlag för förvaltningarnas planering och organisering av vården inkluderande strategisk läkarplanering

I rapporten föreslås att verksamhetschefer borde få i uppdrag att ta fram relevanta planer för sin verksamhets läkarförsörjning på kort och lång sikt. Landstingsstyrelsen menar att ett sådant uppdrag redan har getts genom de instruktioner för verksamhetsplanering som årligen ges ut i samband med arbetet med budget och flerårsplan. Uppdraget är relevant men eftersom flera verksamheter med samma eller liknande innehåll kan finnas på flera håll inom landstinget får man i första hand se att ansvaret för den långsiktiga planeringen finns på förvaltningsnivå och naturligtvis ytterst på landstingsledningsnivå.

Det har för inte så länge sedan tagits nationella beslut om specialiseringen och därmed har det både inom medicin och kirurgi lagts in en grundspecialitet som ska täcka en bred ST-utbildning som bas för en bred kompetens. Till detta finns inom dessa specialiteter subspecialisering. Läkarna som arbetar på kliniker där man har ett brett patientmaterial kommer därmed att kunna upprätthålla sin bredare kompetens, samtidigt som det går att praktisera inom ett spetsområde. Genom att efterfåga mer av denna utbildningsbas och även med lön och andra stimulansåtgärder uppmuntra dessa läkare, kan kompetens upprätthållas i bakjourlinjer. I ett glesare befolkat län ger detta möjligheter att i någon mån gå mot enbart smal subspecialisering.

Det är också landstingsstyrelsens uppfattning att rapporten ytterligare stärker behovet av ett ökat samarbete och samordning av vården över länsgränserna. Landstinget har avgett en avsiktsförklaring om att bilda en regionkommun i första hand tillsammans med Gävleborg och Uppsala men med stor öppenhet för att även de övriga fyra länen i vår sjukvårdsregion bör inkluderas. En sådan ökad gemensam planeringsyta kan underlätta en ytterligare ökad samordning av sådana funktioner som kan utföras lika bra eller bättre tillsammans och som möjligen kan minska behovet numerärt av läkare i framtiden.

Information enligt MBL § 19 har ägt rum 2009-04-29.

31 Revisorernas granskningsrapport – läkares tidsanvändning

Dnr LD09/00464

Handläggare: Claes-Göran Björck, Leif Hernefalk, Bengt Malmqvist

Landstingsstyrelsen beslutar

a t t anteckna revisorernas rapport till protokollet samt

a t t avlämna föreliggande svar till landstingsrevisionen

Revisorskollegiet har 2009-03-30 överlämnat en uppföljningsgranskning till landstingsstyrelsen avseende läkares tidsanvändning. Syftet med granskningen har varit att ge ett underlag för bedömning av om läkarkårens tidsanvändning är effektiv och ändamålsenlig.

Bilaga 272-288

LANDSTINGSSTYRELSENS YTTRANDE

Föreligger yttrande från närsjukvården.

Bilaga 289-290

Föreligger yttrande från länssjukvården.

Bilaga 291

Information enligt MBL § 19 har ägt rum 2009-04-29.